

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROS POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga, A. Juozapavičiaus g. 9, LT-09311 Vilnius,
tel. 8 706 62 008, faks. 8 706 62 000, el.p. aaa@aaa.am.lt, <http://gamta.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188784898

UAB „Infraplanas“
El. p. info@infraplanas.lt

2017-08-14

Nr. (28.1)-A4-8396

Į 2017-07-10

Nr.S-2017-81

DĖL ŪKININKO AUDRIAUS BANIONIO PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS – MIŠRIŲ GYVULIŲ IR NAMINIŲ PAUKŠČIŲ AUGINIMAS KAUNO R., TAURAKIEMIO SEN., MARGININKŲ K. – POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Aplinkos apsaugos agentūra, išnagrinėjusi Jūsų parengtą ūkininko Audriaus Banionio planuojamos ūkinės veiklos – mišrių gyvulių ir naminių paukščių auginimas Kauno r., Taurakiemio sen., Margininkų k. – poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą (toliau – PAV ataskaita), įvertinusi Margininkų bendruomenės 2017-05-10 raštu Nr. 170510-01 ir 2017-07-25 raštu Nr. 170725-01 pateiktas pastabas ir pasiūlymus bei atsižvelgdama į 2017-08-07 įvykusio PAV ataskaitos svarstymo posėdžio nutarimus (2017-08-10 protokolas Nr. A7-26), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punktu, teikia šias pastabas:

1. Pagal PAV ataskaitoje pateiktą informaciją, ūkinės veiklos teritorija yra sudaryta iš atskirų planuojamos ūkinės veiklos užsakovui priklausančių žemės sklypų ir neregistruotos valstybinės žemės ploto, kuriems šiuo metu yra atliekamos sklypų apjungimo ir ribų tikslinimo procedūros. Atsižvelgiant į tai, prašome nurodyti planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribas koordinatėmis.

2. PAV ataskaitos 5.5.5 skyriuje (30 psl.) nurodyta, kad kiaulių skerdykloje vykdomas šerių pašalinimas plikimo vonioje, o po nuplikinimo likę šeriai nusvilinami. 2017-08-07 įvykusio PAV ataskaitos svarstymo posėdžio metu buvo pateikta informacija, kad šerių pašalinimas yra vykdomas tik plikimo vandenių būdu. Prašome patikslinti PAV ataskaitoje pateikiamą informaciją. Tuo atveju, jeigu veiklos vykdymo metu numatomas kiaulių svinimas, tai PAV ataskaitoje turi būti įvertinti svinimo metu į aplinkos orą išsiskiriantys teršalų kiekiai.

3. PAV ataskaitos 5.11 skyriuje (50-57 psl.) mėšlas ir srutos priskirti atliekoms. Pagal PAV ataskaitoje vertinamus scenarijus numatoma, kad mėšlas ir srutos gali būti naudojami laukų tręšimui arba biodujų gamybai. Pažymime, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo nuostatomis, mėšlas ir srutos naudojami laukų tręšimui, nepriskiriami atliekoms. Prašome atitinkamai patikslinti PAV ataskaitoje pateikiamą informaciją.

4. PAV ataskaitos 5.4 skyriaus 15 lent. (26 psl.) nurodyta, kad numatomas didžiausias planuojamas išgauti iš gręžinio vandens kiekis yra 16 350 m³/metus, o bendras didžiausias planuojamas suvartoti kiekis – 17 350 m³/metus. Prašome tikslinti PAV ataskaitoje pateikiamą informaciją.

5. Vadovaujantis Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. D1-636 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų patvirtinimo“ (toliau – Nuostatai), priedo 2 skyriaus nuostatomis, PAV ataskaitoje turi būti pateiktas išsamus PŪV ir Geriausių prieinamų gamybos būdų (toliau – GPGB) palyginimas ir įvertinimas. Aplinkos

apsaugos agentūros 2017-03-01 raštu Nr. (28.1)-A4-2185 patvirtintos poveikio aplinkai vertinimo programos (toliau – PAV programa) 12 skyriuje (47 psl.) numatyta, kad vertinimo kokybė bus užtikrinama taikant GPGB galimus metodus. PAV ataskaitoje (26, 30, 145, 156, 161 psl.) pabrėžiama, kad ūkyje numatoma pritaikyti GPGB atitinkančias technologijas. Atsižvelgiant į išdėstytą ir tai, kad intensyviai ūkinių gyvūnų laikymui ir skerdykloms GPGB informaciniai dokumentai yra parengti, PAV ataskaitoje turi būti pateiktas GPGB įvertinimas, kuriame įvertinti taip pat ir mėšlo tvarkymo klausimai.

6. PAV ataskaitos 5.5.2 skyriuje (28 psl.) pateikiama prieštaringa informacija dėl avių mėšlo laikymo – nurodyta, kad mėšlas bus „išvežamas į planuojamą įrengti kieto (kraikinio) mėšlo mėšlidę“ ir „tirštas mėšlas laikinai laikomas tręšimo laukuose lauko rietuvėse“. Prašome tikslinti PAV ataskaitoje pateikiamą informaciją. Taip pat prašome papildyti PAV ataskaitos 5.5.2 skyrių pateikiant informaciją kokių dažnumu bus šalinamas kraikinis mėšlas iš avidės.

7. Prašome papildyti PAV ataskaitos 5.8 skyriuje (37 psl.) pateikiamą informaciją apie statinius, kuriuose laikomi/planuojami laikyti gyvuliai ir paukščiai pagal atskiras alternatyvas C, D ir F1, F2.

Patikslinti teiginį „Planuojamas uždengti skysto mėšlo rezervuaras (teritorijos plane pažymėta A, B)“, nes pagal 6 pav. ir 5.10.1 skyriuje pateiktą informaciją planuojama uždengti tik vieną rezervuarą (žymėjimas plane C).

8. Pagal PAV ataskaitos 5.10.2 skyriuje (48 psl.) pateiktą informaciją, mėšlidėje numatoma įrengti srutų surinkimo talpas, kurioms prisipildžius jos bus ištraukiamos ir išlaistomos ant mėšlo krūvos. Vadovaujantis Mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo, patvirtinto 2005 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. D1-367/3D-342 „Dėl mėšlo ir srutų tvarkymo aplinkosaugos reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 12 punktu, mėšlidės ir srutų kauptuvų talpos apskaičiuojamos vadovaujantis atitinkamomis pastatų technologinio projektavimo taisyklėmis, Pažangaus ūkininkavimo taisyklių ir patarimų 6 priede pateiktomis rekomendacijomis ar kt. Pažangaus ūkininkavimo taisyklių ir patarimų 6.3 priede pateikta kaip turi būti apskaičiuota srutų rezervuaro prie tiršto mėšlo aikštelės talpa. Atsižvelgiant į tai, PAV ataskaita turi būti papildyta pateikiant srutų rezervuaro prie tiršto mėšlo aikštelės talpos skaičiavimus arba numatyti įrengti uždengtą mėšlidę.

9. Prašome patikslinti PAV ataskaitoje pateikiamą informaciją, kad srutų rezervuarų nepripildymas 20 cm yra dėl numatomo smulkintų šiaudų sluoksnio naudojimo.

10. Prašome PAV ataskaitos prieduose pateikti nuotekų tvarkymo techninio projekto, kurio sprendiniai naudojami PAV ataskaitos 5.9 skyriuje, kopiją.

11. PAV ataskaita turi būti papildyta, nurodant kaip nustatytas žmonių, kurie naudosis buitinėmis patalpomis, skaičius.

12. PAV ataskaita turi būti papildyta pateikiant analogiškos (kitos) skerdyklos patalpų plovimo nuotekų laboratorinių tyrimų protokolus, siekiant įvertinti PAV ataskaitos 5.9.2 skyriaus 21 lentelėje (44 psl.) pateikiamą informaciją. Atsižvelgiant į tai, kad naudojami kitos įmonės duomenys, ši informacija gali būti pateikta Aplinkos apsaugos agentūrai kaip konfidenciali.

13. PAV ataskaitos 6.2.1 skyriuje prašome nurodyti kokia Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikos (anglų k. – *EMEP/CORINAIR Atmospheric emission inventory guidebook*) versija naudojama teršalų kiekių skaičiavimams.

14. Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodikoje numatytas lakiųjų organinių junginių (toliau – LOJ) skaičiavimas. PAV programos 6.7 skyriuje (41 psl.) numatyta, kad PAV ataskaitoje LOJ bus skaičiuojami ir modeliuojami. Atsižvelgiant į tai, PAV ataskaitoje turi būti pateikti LOJ, išsiskiriančių iš gyvulių ir paukščių fermų, skaičiavimai ir modeliavimas.

15. PAV ataskaitos 7 priede pateikti aplinkos oro teršalų kiekių skaičiavimo rezultatai. Vadovaujantis Nuostatų priedo 4.2.2 papunkčiu, PAV ataskaitoje turi būti pateikti aplinkos oro teršalų kiekių skaičiavimai, pateikiant informaciją apie naudojamas formules, įvesties duomenis ir koeficientus bei kitas skaičiavimams reikalingas charakteristikas (nurodant naudojamos literatūros konkretų skyrių ar lentelę, kuriuose pateikti skaičiavimams naudojami koeficientai). Pažymime,

kad Aplinkos apsaugos agentūra tik gavusi minėtą informaciją galės įvertinti, ar teisingai PAV ataskaitoje atlikti planuojamos ūkinės veiklos aplinkos oro teršalų kiekių skaičiavimai.

16. Pagal PAV ataskaitos 7 priede pateiktą informaciją amoniako kiekiai, apskaičiuoti pagal Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos metodiką, sumažinti dėl:

- kiaulių auginimo patalpų purškimo probiotikais (75 proc., D scenarijus),
- kiaulių auginimo patalpų (*žymėjimas plane 16, 17, 20, 20A, 34*) purškimo probiotiniu preparatu – kvapų biostabilizatoriumi Poliflock BTS (70 proc., F1 scenarijus),
- vištų dedeklių auginimo patalpose (*žymėjimas plane 31*) esančio kraiko purškimo probiotiniu preparatu – kvapų biostabilizatoriumi Poliflock BTS (75 proc., F1 scenarijus),
- penimų kiaulių kaulidėje (*žymėjimas plane 15*) biofiltro naudojimo (85 proc., F1 scenarijus),
- kiaulių skysto mėšlo rezervuaro uždengimo su biofiltru (90 proc., F1 scenarijus)
- kiaulių auginimo patalpų (*žymėjimas plane 15, 16, 17, 20, 20A, 34*) purškimo mėšlo priedu Plocher (2 kartus, F2 scenarijus).

Prašome PAV ataskaitos prieduose pateikti amoniako kiekių mažinimo priemonių efektyvumą pagrindžiančią informaciją.

17. PAV ataskaita turi būti papildyta pateikiant informaciją apie probiotikų ir mėšlo priedų paskleidimo technologiją, dažnumą, preliminarinius jų kiekius.

18. PAV ataskaita turi būti papildyta pateikiant informaciją, kuo vadovaujantis veiklos vykdymo metu turi būti parenkamas biofiltro įkrovos keitimo dažnis, užtikrinant ne mažesnę kaip PAV ataskaitoje įvertintą biofiltro efektyvumą (85 proc.).

19. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. 471/582 „Dėl teršalų, kurių kiekis aplinkos ore vertinamas pagal Europos sąjungos kriterijus, sąrašo patvirtinimo ir ribinių aplinkos oro užterštumo verčių nustatymo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio 11 d. įsakymo Nr. D1-329/V-469 redakcija) yra nustatyta amoniako 24 valandų (paros) ribinė aplinkos oro užterštumo vertė. Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 11 straipsnio 3 dalis numato, kad planavimo organizatoriai, planuojamos ūkinės veiklos užsakovai, rengdami ir tvirtindami teritorijų planavimo dokumentus bei planuodami ūkinę veiklą, privalo užtikrinti, kad nebus viršijamos nustatytos ribinės užterštumo vertės ir pavojaus slenksčiai, taip pat nebus naudojamos teritorijos, kuriose dėl natūralių ar dirbtinių sąlygų teršalai sunkiau išsisklaido. Atsižvelgiant į tai, kad teisės akte yra nustatyta 24 valandų amoniako ribinė aplinkos oro užterštumo vertė, prašome atlikti 24 valandų amoniako koncentracijų sklaidos skaičiavimą (taikant 100 procentilį) ir nustatytą teršalų koncentraciją palyginti su teisės akte nustatyta ribine verte.

20. Prašome patikslinti PAV ataskaitos 6.2.2 skyriaus informaciją:

20.1. Receptorių tinklas. Receptoriaus tinklėlio dydis, tankis („akutės dydis“), aukštis virš žemės paviršiaus.

20.2. PAV ataskaitoje ir sklaidos žemėlapiuose aiškiai identifikuoti gretimai įsikūrusio V. Lapinsko ūkį (vietą ir aplinkos oro teršalų kiekius iš jo), kuris PAV ataskaitoje yra vertinamas kaip foninė aplinkos oro tarša.

20.3. Pagal 2017-08-07 įvykusio PAV ataskaitos svarstymo posėdžio nutarimo 16 punktą (2017-08-10 protokolas Nr. A7-26), PAV ataskaita turi būti pataisyta teršalų sklaidos skaičiavimuose avių ir galvijų laikymo tvartus vertinant kaip tūrinius taršos šaltinius.

21. Prašome patikslinti PAV ataskaitos 7 priedo 6 lentelėje (F2 scenarijus. Tarša į aplinkos orą) pateikiamą informaciją:

- kaulidė (*žymėjimas plane 16*) šaltiniuose 002-001 – 002-016 kietųjų dalelių KD10 numatomos taršos vienkartinį dydį;
- kaulidė (*žymėjimas plane 20*) šaltiniuose 004-001 – 004-005 visų teršalų numatomos taršos vienkartinį dydį;
- kaulidė (*žymėjimas plane 34*) šaltiniuose 001A-001 – 001A-018 amoniako NH3 numatomos taršos vienkartinį dydį;

- rezervuaruose 601, 602, 606 amoniako NH₃ numatomos taršos vienkartinį dydį;
- avidėse 607 kietųjų dalelių KD_{2,5} numatomos taršos vienkartinį dydį;
- biodujų gavybos ir deginimo įrenginyje 016 visų teršalų numatomos taršos vienkartinį dydį.

22. Prašome patikslinti PAV ataskaitos 7 priedo 3 ir 5 lentelių informaciją – kiaulidėje (*žymėjimas plane 16*) laikomi paršeliai nuo 3 mėn. iki 4 mėn. turi būti įvardinti kaip penimos kiaulės nuo 3 mėn. iki 4 mėn.

23. Prašome papildyti PAV ataskaitos 7.1 skyriaus (91-92 psl.) informaciją, pateikiant metano kiekio skaičiavimus, nurodant naudojamas formules ir į jas įvedamus duomenis skaičiavimams (įskaitant taikomus koeficientus).

24. PAV ataskaitos 6.3.5 skyriuje (73 psl.) nurodyta, kad ūkinės veiklos teritorijoje melioracijos tinklų nėra. Tačiau pagal PAV ataskaitos 12 pav. (74 psl.) ir viešai prieinamą www.geoportal.lt informaciją dalis planuojamos ūkinės veiklos teritorijos patenka į melioracijos statinių projekto R1_1990, R6,7,18,2_1989, 7pl teritoriją. Be to, pagal žemės sklypų, kurių kad. Nr. 5267/0001:335, 5267/0001:66, 5267/0001:19, 5267/0001:61, 5267/0001:181, 5267/0001:339, 5267/0003:106, Nekilnojamojo turto registro išrašus, šiems žemės sklypams yra taikoma valstybei priklausančių melioracijos sistemų ir įrenginių specialiosios naudojimo sąlygos. Prašome atitinkamai pataisyti PAV ataskaitą ir įvertinti, ar planuojama ūkinė veikla turės įtakos esamai melioracijos sistemai bei esant poreikiui numatyti poveikio mažinimo priemones.

Atkreipiame dėmesį, kad prie PAV ataskaitos 12 pav. ir 13 pav. neteisingai nurodytas šaltinis „www.regia.lt“.

25. PAV ataskaitoje turi būti įvertintas planuojamos ūkinės veiklos poveikis kapų lankytojams ir turizmo sodyboms Margininkų bendruomenės 2017-07-25 rašto Nr. 170725-01 52-53 pastaboje nurodytais adresais, aplinkos oro taršos ir kvapų aspektais.

26. Pagal PAV ataskaitos 6.2.2 skyriuje (38 lent.) pateiktą informaciją D scenarijaus atveju amoniako 0,5 val. koncentracija už sklypo ribų viršija nustatytą ribinę vertę. PAV programos 6.2 skyriuje (39 psl.) numatyta, kad „D scenarijus: Faktiškai šiuo metu vykdoma veikla + priemonės. Priemonių aprašymas pateiktas 7 sk. Galimos kelios priemonių alternatyvos, pasirenkant pagal priemonės efektyvumą, modeliavimo, įdiegus priemonę, rezultatus“. PAV programos 7 skyriuje (44 psl.) nurodyta, kad PAV ataskaitoje bus analizuojamos poveikį oro taršai mažinančios priemonės: „biofiltrai, biodujų jėgainė, probiotikai. Priemonės gali būti diegiamos pasirinktinai, atsižvelgiant į taršos modeliavimo aplinkos ore rezultatus, priemonių efektyvumą, ekonomiškumą, technines įdiegimo galimybes“. PAV ataskaitoje D scenarijaus atveju, kaip aplinkos oro taršos mažinimo priemonė, numatomas tik kiaulių auginimo patalpų purškimas probiotikais. Atsižvelgiant į PAV programoje numatytus sprendinius ir D scenarijaus aplinkos oro teršalų modeliavimo rezultatus, t. y. nustatytą 0,5 val. amoniako ribinės vertės viršijimą, PAV ataskaitoje D scenarijaus atveju turi būti įvertintas ir kitų PAV programoje numatytų priemonių naudojimas, siekiant, kad aplinkos oro teršalų koncentracijos neviršytų ribinių verčių.

27. PAV ataskaitos 11 skyriuje (158-159 psl.) ir 17 skyriuje (165 psl.) nurodyta, kad rekomenduojama veiklą vykdyti pagal F scenarijų, tačiau PAV ataskaitoje poveikis aplinkai vertinamas F1 ir F2 scenarijams. Informuojame, kad tuo atveju, kai pagal atliktą planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą ūkinę veiklą ribojančių veiksnių nenustatoma, vadovaujantis Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. D1-636 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų patvirtinimo“, 10.3.7 papunkčiu ir priedo 6 punktu, planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) turi pasirinkti vieną iš PAV ataskaitoje išanalizuotų ūkinės veiklos vietos alternatyvų, apibūdinant pagrindines pasirinkimo priežastis ir atsižvelgiant į galimą poveikį aplinkai. Taip pat tikslinga atsižvelgti į poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas.

PAV ataskaitos 11 skyriaus 71 lent. (158 psl.) turi būti atskirai pateiktas F1 ir F2 scenarijų palyginimas.

28. Papildomai pažymime, kad Aplinkos apsaugos agentūra, atsižvelgdama į Margininkų bendruomenės 2017-07-25 raštu Nr. 170725-01 pateiktas pastabas dėl kvapų sklaidos

kreipėsi į Sveikatos apsaugos ministeriją ir Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamentą, kad pagal kompetenciją įvertintų PAV ataskaitoje atliktą planuojamos ūkinės veiklos kvapų sklaidos modeliavimą ir jo rezultatus bei nurodytų, ar planuojamos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonos riba gali būti sutapatinta su analizuojamos teritorijos riba. Informuojame, kad gavę šių institucijų atsakymą, jį Jums pateiksime atskiru raštu.

Pagal pastabas pataisytą ir papildytą PAV ataskaitą prašome pateikti Aplinkos apsaugos agentūrai pakartotiniam nagrinėjimui. Atitinkamai patikslinti argumentuotą suinteresuotos visuomenės pasiūlymų įvertinimą pagal pataisytą PAV ataskaitą.

PRIDEDAMA. Audriaus Banionio planuojamos ūkinės veiklos – mišrių gyvulių ir naminių paukščių auginimas Kauno r., Taurakiemio sen., Margininkų k. poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos svarstymo posėdžio 2017-08-10 protokolas Nr. 26, 4 lapai.

Poveikio aplinkai vertinimo departamento
Vilniaus skyriaus vedėjas, atliekantis
Poveikio aplinkai vertinimo departamento
direktoriaus funkcijas

Marius Buja